

La llamborda: un nou capítol

Josep M. Toda i Serra

Un follet de la impremta va fer que, al mes passat, la cronologia de la polèmica sobre la llamborda s'hi indiqués que el programa de ràdio de participació ciutadana era l'11, quan hauria d'haver dit dijous, 10 d'octubre. El mateix follet va fer que no hi sortís que, amb data 9 d'octubre i en relació a l'escrit del 23 de setembre del president del CERAP, el coordinador dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat de Tarragona, Joan Tortajada i Rodríguez, li comunica que «l'organisme competent per a emetre informe sobre l'assumpte és la Comissió Tècnica de Tarragona del Consell del Patrimoni Cultural», la qual tan sols «pot emetre informes vinculants en les obres realitzades en els edificis, conjunts o entorns declarats d'interès històric-artístic i en els jaciments arqueològics» i que l'esmentada comissió, «per unanimitat, i a la vista de tot l'exposat va acordar manifestar el seu acord amb l'opinió d'aqueix Centre d'Estudis, de mantenir els carrers empedrats amb llambordes».

El 21 d'octubre surt publicat al **Diari Oficial de la Generalitat** de Catalunya núm. 603, pàg. 3.361 i 3.362, l'edicta de 30 de setembre de 1985 per a la contractació d'unes obres per concurs-subhasta, incloses en el Pla d'obres i serveis de Catalunya, any 1984, que amb la data esmentada, signa a Barcelona Josep Caminal i Badia, Director General d'Administració Local, on, pel que fa la comarca del Baix Camp, s'esmenta únicament Riudoms, que té l'Obra número 555/84, titulada: «Pavimentació de diversos carrers», el tipus de licitació: 7.792.000' - pts., i el termini d'execució: 2 mesos. Contractació que ha

quedat deserta a la finalització del seu termini d'admissió.

El 25 d'octubre Josep M. Vila i Vicens, secretari general de la joventut de la Generalitat de Catalunya, pronuncià una conferència a Riudoms sota el títol **L'any internacional de la joventut al món rural** que encetava així el 7è. cicle de Divendres Culturals que organitza el Grup de Joves de Riudoms i tant l'alcalde, com el regidor d'esports i la de cultura hi arribaren tard perquè venien d'una reunió municipal **informal** on s'acordà fer una consulta local per a saber si els riudomenes volien o no l'enquitranat sobre les llambordes. Al sopar fred organitzat pel GJR després de la xerrada no hi va assistir cap representant municipal tot i que era en honor al ponent esmentat.

Dissabte 9 de novembre la regidora de cultura em concedeix una entrevista, que serà publicada al **Diario español** del dimarts següent, on diu textualment que «des del primer moment jo vaig estar d'acord en la decisió municipal d'asfaltar els carrers del caseró antic de Riudoms que actualment estan empedrats amb llambordes perquè entenia que era una millora de cara la comoditat de l'usuari, com ho prova el fet que fos una decisió presa per **unanimitat de tot el consistori**». «Ara bé -ens continuà dient- com a regidora de cultura i en vistes a l'informe de la Comissió Tècnica de Tarragona del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya que per unanimitat dels seus vint membres manifestà estar d'acord amb el CERAP de mantenir els carrers de Riudoms empedrats amb llambordes i del dictament del Col·legi

d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Catalunya que no veu necessari el seu asfaltament, crec que es podria reconsiderar la postura municipal i mirar si és possible l'arrencament de les llambordes perquè la calçada quedés bé i en condicions i així, tot deixant-les al descobert, salvaguardar el poc i escassíssim patrimoni vial que tenim». Ens acabà dient que «amb tot el consistori pensa realitzar ben aviat un referèndum sobre aquest tema i que jo crec que s'hauria de fer la prova de pavimentar les junctures de les llambordes d'un carrer i així després veure'n el resultat, com es va acordar el dia que, repeleixo, tots els onze regidors que formem el consistori riudomenc per unanimitat decidírem pavimentar 6.224 metres quadrats que és la superfície de tots els carrers empedrats amb llambordes». Declaracions que l'endemà diumenge dia 10 em signà, després d'haver-les llegides i meditates, donant-me el seu vist i plau per a la seva publicació, cosa que no em calia, però que jo vaig preferir per a evitar males interpretacions.

Dilluns 11 de novembre els guàrdies municipals reparteixen pel poble un full de l'Ajuntament datat a la nostra vila el 30 d'octubre on hi ha una introducció només de la visió municipal que no s'ajusta al projecte d'enquitrancar els carrers ja que aquest projecte esmenta que s'haurà de fer una capa d'aglomerat asfàltic en calent i fred i el full municipal només recull el sistema en «calent», també parla de les humitats i que aquest projecte «ha estat objecte de polèmica en alguns reduïts sectors de la població». Recomana que es voti Sí o No, que s'hi posi la firma, el núm. del D.N.I., el nom i cognoms i l'adreça i que aquest full «serà lliurat al seu domicili i recollit dos dies després del seu lliurament».

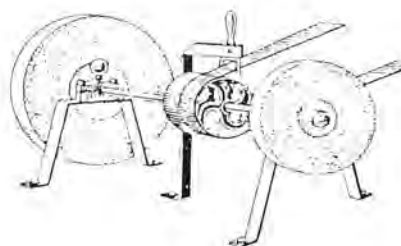
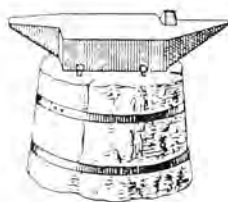
Dimarts dia 12 de novembre surten al **Diario español** les declaracions esmentades de la regidora de cultura. Aquest dia representants de la comissió pro empedrat tenien concertada una entrevista a les 9 del vespre amb l'alcalde el qual, per escrit, amb la seva firma i segell municipal, els manifesta que

«Pel present se li comunica que l'audiència concertada per avui queda suspesa». L'alcalde no hi fa referència a cap causa, no hi dóna cap explicació ni preveu cap més contacte per la seva part, com ha estat habitual. Aquest dimarts també són escampats pel poble el full titulat «Carta informativa» signada per la comissió pro-empedrat on anuncia que, ja que l'Ajuntament no informa ni dóna cap explicació encara que se li demanin entrevistes que després se cancel·len, la comissió sí que informará i convocarà una assemblea informativa. Aquest dimarts el CERAP i el GJR també fan un comunicat conjunt de premsa on refuten i desqualifiquen en cinc encertats punts les garanties de la convocatòria de la «consulta» municipal.

Dimecres, 13 de novembre, tant el **D.E.** com les emissores de Reus parlen amb escriu de la decisió municipal de fer la «consulta» ja esmentada.

Dimecres, 13 de novembre, finí cristianament als 70 anys d'edat Antoni Folch i Baiges, ex-alcalde, que per escrit i amb la seva signatura donava suport a l'empedrat actual. Al cel sia.

Dissabte 16 de novembre la comissió pro-empedrat convoca mitjançant una nova embustada una Assemblea informativa sobre les llambordes on va convocar expressa-

ment l'Ajuntament, presidents d'entitats riudomenques i veïnat que va tenir lloc al Centre Riudomenc a dos quarts de deu del vespre (d'altres locals «riudomencs» no hi van accedir a deixar-la fer) de dimarts, dia 19 de novembre.

19 de novembre l'Assemblea informativa esmentada aprovà -després d'un detallat esbós de la cronologia dels fets que han aconduït a l'actual polèmica, així com d'una lectura d'aquelles motivacions que han originat que sorgissin una forta oposició i de la intervenció dels presidents del CERAP i del GJR i del president de l'Associació de Jubilats i Pensionistes- un comunicat que indica que «després del debat obert al respecte i examinades les informacions de la Comissió organitzadora de l'Assemblea i l'informe de la Comissió Tècnica de Tarragona del Consell del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat i del dictamen del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Catalunya, ha acordat adreçar respectuosament al magnífic Ajuntament de Riudoms el prec que reconsideri el projecte i, ateses les raons culturals, històriques i tècniques que ja han estat comunicades a la Cor-

poració Municipal, procedeixi a revocar els acords adoptats per a la realització de l'esmentat projecte, tot acordant també efectuar els treballs necessaris de reparació i conservació dels actuals empedrats». A més d'aprovar per unanimitat aquest comunicat i de fer-lo arribar al consistori, els assistents van votar el següent: 1) a favor del projecte de l'Ajuntament (asfaltat damunt les llambordes) que només obtingué tres vots; 2) la conservació de l'empedrat en el seu estat actual, amb les degudes reparacions, que obtingué setanta-nou vots; i hi va haver set absències.

19 de novembre la Comissió pro-empedrat es posa en contacte amb el Cap de la Secció d'obres i serveis de la delegació territorial de Governació de la Generalitat a Tarragona, Àngel Fernández, que informa que el concurs-subhasta de pavimentació dels carrers de Riudoms ha quedat desert perquè dins del termini d'admissió no hi ha concorregut cap empresa. Aquesta i d'altres informacions les continuarem esmentant el mes que ve.

J.M.T.S.

